

بررسی تداوم مصرف بیست و یک ماهه IUD تی هندی و دلایل خروج آن در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهری شهرستان کرج در شش ماهه اول سال ۱۳۸۰

زهرا شاهواری^{۱*} مه لقا علامی^۲ شعله شکرابی^۳ حمید حقانی^۴

چکیده

در حال حاضر استفاده از IUD رایج ترین روش پیشگیری از بارداری دراز مدت و برگشت پذیر است. در مراکز بهداشتی درمانی ایران از سال ۱۳۷۸ IUD نوع تی ساخت شرکت پرگنای هندوستان مورد استفاده قرار می گیرد. کارایی این نوع IUD حداقل ۱۰ سال است. ولی بسیاری از زنان استفاده از این روش را زودتر ترک می کنند. لذا این پژوهش با هدف تعیین تداوم مصرف ۲۱ ماهه IUD تی هندی و موقع بارداری ناخواسته در مراجعین به مراکز بهداشتی درمانی شهری شهرستان کرج در شش ماهه اول سال ۱۳۸۰ انجام گرفت. این پژوهش یک مطالعه کوهورت توصیفی گذشته نگر بود و از برگه ثبت موارد جهت گردآوری داده ها استفاده شد.

در این پژوهش تعداد ۱۰۰۸ زن که در شش ماهه اول سال در یکی از مراکز بهداشتی درمانی شهری شهرستان کرج اقدام به جای گذاری IUD کرده بودند به روش سرشماری در پژوهش شرکت داده شدند.

نتایج پژوهش نشان داد که احتمال تداوم مصرف IUD تی هندی در مدت ۲۱ ماه ۶۰/۶۰۰۶ بود. احتمال تداوم مصرف یک ساله ۷۳۰۷/۰ درصد بود. خارج کردن IUD در مدت ۲۱ ماه ۲۹/۸ درصد بود. خروج خود به خودی IUD بیشترین دلیل خارج کردن آن بود ۸/۳ درصد، خارج کردن به دلیل خونریزی و درد ۹/۵ درصد از کل خارج سازی های IUD را تشکیل داد. خارج کردن به دلیل طولانی شدن نخ IUD ۲/۵ درصد بود و حدود ۶ درصد موارد، IUD به تقاضای مصرف کننده خارج شد.

یافته های این پژوهش نشان داد که تداوم مصرف IUD تی هندی تقریباً مشابه سایر تحقیقات بود. بیشترین عوارض IUD در سال اول جای گذاری اتفاق افتاده بود. با افزایش مدت استفاده از IUD و بالا رفتن سن استفاده کننده، از شیوع بارداری ناخواسته، خروج IUD، و عوارض IUD کاسته شده بود. پیشنهاد می شود عوارض جانبی این نوع IUD در طولانی مدت (بیشتر از ۲۱ ماه) و به شکل آینده نگر بررسی شود.

واژه های کلیدی: پیشگیری از بارداری، IUD تی سی یو ۳۸۰، آ، تداوم مصرف IUD

^۱ عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران (* مولف مسئول)

^۲ عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران

^۳ عضو هیئت علمی دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران

^۴ عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه

درد و خونریزی کاسته می‌شود، تداوم مصرف IUD بعد از یک سال افزایش می‌یابد و مشابه قرص‌های ضد بارداری می‌شود Hauth, Gilstrap, Leveno, Gant, Cunningham و Wenstrom (۲۰۰۱) بنابراین می‌توان چنین نتیجه گرفت که اگر فردی در سال اول، استفاده از IUD را ترک نکند، در سال‌های بعد احتمال ادامه مصرف IUD بالا خواهد بود. لذا تحقیقی که به تواند تداوم مصرف IUD تی‌هندی و دلایل خروج آن را در ۲۱ ماه بررسی و گزارش نماید پیشگویی کننده تداوم مصرف طولانی مدت آن می‌باشد.

روش کار

این پژوهش که با هدف بررسی تداوم مصرف IUD تی‌هندی و وقوع بارداری ناخواسته انجام شده است، یک مطالعه کوهورت توصیفی گذشته نگر می‌باشد. کلیه زنانی که در شش ماهه اول سال ۱۳۸۰ در مراکز بهداشتی درمانی شهری شهرستان کرج اقدام به جای گذاری IUD تی‌هندی کرده بودند، و پرونده بهداشتی آنان در مراکز موجود، و از نظر اطلاعات ثبت شده در برگه ثبت موارد کامل بود به روش سرشماری در پژوهش شرکت داده شدند. در مجموع ۱۰۰۸ پرونده مورد مطالعه قرار گرفت.

ابزار اندازه‌گیری داده‌ها در این تحقیق برگه ثبت موارد بود. ابزار فوق در دو قسمت تدوین گردید. قسمت اول شامل سؤالاتی برای توصیف مشخصات فردی واحدهای پژوهش بود. قسمت دوم سؤالاتی جهت بررسی زمان جای گذاری و زمان خروج IUD و دلیل خروج آن بود. به منظور تعیین اعتبار علمی ابزار گردآوری اطلاعات از روش اعتبار محظوظ، و به منظور تعیین اعتبار علمی ابزار گردآوری اطلاعات از آزمون هم زمان استفاده گردید.

پژوهشگر با مراجعه به واحد تنظیم خانواده هر مرکز، و مطالعه پرونده‌های مددجویان، اقدام به پرکردن برگه ثبت موارد کرد و تداوم مصرف IUD تی‌هندی را در مدت ۲۱ ماه پس از جای گذاری آن بررسی نمود.

متغیرهای این پژوهش شامل: IUD تی‌هندی، و تداوم مصرف IUD بودند. اطلاعات حاصله از طریق نرم‌افزار SPSS با

استفاده از IUD رایج ترین روش پیشگیری از بارداری درازمدت و برگشت پذیر است Grimes و Hubacher (۲۰۰۲) اثربخشی این روش معادل عقیم‌سازی لوله‌ای است (همت‌خواه Grimes و Hubacher ۱۳۷۶). IUD ها نه تنها وسائل پیشگیری از بارداری ایمن و مؤثری هستند بلکه فواید بهداشتی بسیار مهمی هم دارند که بیشتر زنان و پزشکان آن‌ها از آن بی‌خبرند. Rojansky و Paltiel، Benshushan (۲۰۰۲) نتیجه گرفتند که IUD به طور معنی‌داری خطر سلطان آندومتر را کاهش می‌دهد. تی‌سی یو ۳۸۰ آ استاندارد طلایی IUD‌ها می‌باشد که در همه زنان قابل استفاده است Guillenbuad (۱۹۹۹). عواملی مثل پائین بودن ضربی شکست، کم بودن موارد خروج، قابلیت استفاده برای اندازه‌های مختلف رحمی و خروج آسان باعث می‌شود که این IUD به عنوان یک انتخاب مطرح باشد Chuanrong، Xiaoping، Li، Xiaoqin و Shiyuan (۲۰۰۳). شرکت بین‌المللی Pregna تولید کننده IUD‌های داخل رحمی است. تی‌سی یو ۳۸۰ آ یکی از محصولات شرکت فوق می‌باشد. در ایران تا سال ۱۳۷۸ از IUD نوع تی‌ساخت شرکت کانادایی Ortho استفاده می‌شد در سال ۱۳۷۸ به دنبال ورشکسته شدن این شرکت، واردات این نوع IUD متوقف و IUD نوع تی‌ساخت شرکت پرگنای هندوستان در اختیار مراکز بهداشتی دولتی قرار گرفت. این نوع IUD به مدت ۱۰ سال از حاملگی پیشگیری می‌کند، گرچه کارایی این وسیله بیش از ۱۲ سال می‌باشد Grimes و Hubacher (۲۰۰۲). اکثر زنان با مشکلات کم و یا بدون هیچ‌گونه مشکلی خود را با IUD تطبیق می‌دهند نخست (۱۳۸۱) و اغلب زنانی که از IUD استفاده نمی‌کنند دلایل خود را نگرانی و ترس از عوارض جانبی آن ذکر می‌کنند سازمان بهداشت جهانی (۱۳۷۷). با توجه به کارایی طولانی مدت این وسیله لزوم بررسی تداوم مصرف و دلایل عدم تداوم مصرف این نوع IUD محسوس است. از آنجا که با افزایش مدت استفاده از IUD و بالا رفتن سن استفاده کننده از شیوه بارداری ناخواسته، دفع خودبخودی و خارج سازی آن به دلیل

منابع

- برک، اس.جی، ادشی، ای، هیلارد، پی.آ. (۱۳۷۶). بیماری های زنان نواک، ویرایش دوازدهم ترجمه همتخواه، فرهاد، تهران: انتشارات شهرآب، صفحه ۱۷۲ - ۲۲۱ - ۱۸۶ - ۱۸۳.
- سازمان جهانی بهداشت (۱۳۷۷). ابزارهای داخل رحمی (پیشگیری از بارداری) رهنمودهای فنی و مدیریتی، ترجمه علمداری میلانی، خلیل، و شیعی کنده جائی، علیرضا، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تبریز، صفحه ۱۴۰ - ۱۳ - ۱۰ - ۹.
- نخعی، محمد. (۱۳۸۰). تنظیم خانواده و پاسخ به مسائل جنسی، کامل ترین روش های پیشگیری از حاملگی، تهران: انتشارات شهرآب، صفحه ۹۴ - ۱۱۹.
- هاشمزاده، مژگان. (۱۳۸۰). بررسی مقایسه ای عوارض جانی و کارآیی آی بو دی Cu-safe-۳۰۰ و آی یو دی Tcu ۳۸۰.A در مراجعین به درمانگاه های منتخب جنوب شهر تهران در سال ۱۳۷۸. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشکده پرستاری و مامایی تهران.
- Aziz, F.A., & Osman, A.A. (۱۹۹۹). Safety of intrauterine devices insertion by trained nurse midwives in the Sudane. *Advances in Contraception*, ۱۵:۹-۱۴.
- Benshushan, A., Paltiel, O., Rojansky, N., Brzezinski, A., Laufer, N. (۲۰۰۲). IUD use and the risk of endometrial Cancer. *European Journal of OB & Gynecology and Reproduct Biology*. ۱۰۵: ۱۶۶-۱۶۹.
- Bonacho, I., Pita, S., Inmacolada, M., Besteiro, G. (۱۹۹۹). Eight years with the same IUD conterception. ۵۹- ۲۳۳- ۲۳۶.
- Cunningham, F.G., Gant, F.N., Leveno, J.K., Gilstrap, C.L., Hauth, C.J., Wenstrom, D.K. (۲۰۰۱). Williams Obstetrics & Gynecology, (۲۱st ed.). Newyork: Mcgraw Hill. ۱۰۳۵-۱۰.
- Fleming, D., Davie, G., Glaster, A. (۱۹۹۷). Continuation rates of long- Acting methods of contraception a comparative. Study of norplant, implant, IUD. *Contraception*, ۵۷, ۱۹-۲۱.
- Guillebaud, J. (۱۹۹۹). Contraception your Questions answered (۳rd ed.). London: Churchill livingstone. ۳۴۰- ۴۴۳.
- Hubacher, D., Grimes, A.D. (۲۰۰۲). Non Contraceptive Health Benefits of IUD. *OB & Gynecology Survey*. ۵۷(۲), ۱۲۰- ۱۲۸.
- Xiaoqin, C., Li, X., Xiaoping, P., Chuanrong, Z., Shiyuan, L. (۲۰۰۳). Survey of IUD replacing status in Sichuan, PR China, *Contraception*. ۶۴- ۳۷۹ - ۳۸۳.

میزان تداوم مصرف تی سی یو ۳۸۰ آ، را ۶۰ درصد گزارش کرده اند تقریباً مشابه است. خارج کردن IUD در مدت ۲۱ ماه IUD ۲۹/۸ درصد بود، هاشم زاده (۱۳۸۰) خارج کردن IUD تی سی یی یو ۳۸۰ آ در سال اول را ۱۴/۸ درصد گزارش کرد. خارج کردن IUD تی هندی به دلیل حاملگی داخل رحمی Inmacolada, Pita, Bonacho و Besteiro (۱۹۹۹) نیز میزان حاملگی داخل رحمی را کمتر از ۱ حاملگی درصد زن گزارش کرده اند. بیشترین خروج IUD ۷۵ درصد) در سال اول جای گذاری اتفاق افتاد. با افزایش مدت استفاده از IUD و بالا رفتن سن استفاده کننده از شیوع بارداری ناخواسته و خروج IUD کاسته شد.

با توجه به هزینه اولیه در جای گذاری IUD و کارایی طولانی مدت تی سی یو ۳۸۰ آ، پیشنهاد می شود افرادی برای جای گذاری این نوع IUD انتخاب شوند که تمایل دارند فاصله گذاری بین موالید طولانی داشته باشند و یا افرادی که فرزند دیگری نمی خواهند و مایل به استفاده از روش های دائمی هم نمی باشند. Cunningham و همکاران (۲۰۰۱) نیز جای گذاری IUD را در زنانی توصیه می کنند که مایلند زمانی طولانی بین بارداری خود فاصله بیندازنند. با توجه به این که دلایل شخصی خارج سازی IUD در تحقیق حاضر کم و دلایل پزشکی بالا بود (۸۰ درصد خروج ها) و از طرفی نتایج تحقیق نشان داد که عوارض جانی IUD تی هندی تقریباً مشابه سایر تحقیقات است، پیشنهاد می شود پژوهشی به منظور بررسی رضایت مددجویان استفاده کننده از IUD تی هندی انجام شود. Aziz و Osman (۱۹۹۹) معتقدند که پذیرش و ادامه مصرف یک روش پیشگیری از سوی مددجو قویا تحت تأثیر توانایی انتخاب و تغییر روش در صورت عدم رضایت اوست.

تقدیر و تشکر

پژوهشگر بر خود می داند که از ریاست محترم دانشکده پرستاری و مامایی، معاونت های محترم پژوهشی و دانشجویی، مسئول محترم قسمت کامپیوتر، پرسنل محترم کتابخانه و پرسنل محترم مراکز بهداشتی درمانی شهرستان کرج قدردانی نمایند.

REASONS FOR CONTINUATION OR CESSATION OF INDIAN T IUDS (PREGNA) AFTER ۱۱ MONTHS OF PLACEMENT

Z. Shahvary, M.S.*^۱ M. Allamy, M.S.^۲ SH. Shokraby, M.S.^۳ H. Hghani, M.S.^۴

ABSTRACT

Nowadays IUDs are the most commonly used reversible contraceptives in the world. While more than ۱۳۰ million women are thought to use IUDs worldwide, a large number of the users put it away for some medical reason, anyhow, side effects of this device will diminish with precise patient's screening programs.

Determining the efficacy of use in unintentional pregnancies and also the side effects after ۱۱ months indian T IUDs placement, we conducted a historical cohort retrospective study, in which ۱۰۰۰ medical record, belonged to all women whom had referred to an urban health center were reviewed.

The results showed that the probability of continuation with this type of IUDs at the end of ۱۱ months of use was ۷۰% and after this time ۳۰% women had discontinued the use of it their main reasons were expulsion ۱۰%, bleeding and pain ۹.۰% and cessation due to increased length ۷.۰%. Besides ۷% of participants had requested requested to put it away because of some personal reasons.

To conclude, the results were the same as other similar researches, most side effects had occurred during the first year of placement, and as the time passed the side effects started to diminish. We recommend a similar study to investigate the side effects after ۱۱th months of placement.

Key Words: IUD, Continuation rate, Discontinuation.

^۱ Senior Lecturer, School of Nursing and Midwifery, Azad University, Gachsaran, Iran (*Corresponding author)

^۲ Senior Lecturer, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Science and Health Services, Tehran, Iran

^۳ Senior Lecturer , school of Management and Medical Information , Iran University of Medical Science and Health Services, Tehran, Iran